

SOL AKSİLLER ARTERDEN VERTEBRO-BAZİLER ANJİOG- OGRAFİ YAPILAN 147 OLGUDAKİ PATOLOJİK BULGULAR(x)

Dr. Sabahittin Ünsalar (xx)
Dr. M. Arı Balcı (xx)
Dr. Mehmet Dadir (xx)
Dr. Mehmet Öztopçular (xx)

ÖZET Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji kliniğinde temmuz 1975-haziran 1979 tarihleri arasında sol aksiller arterden perkutan indirekt retrograd vertebro-baziler anjiografi yönteminin uygulanarak yeterli görünürlülük elde edilen 147 olgudaki patolojik bulgular araştırılmıştır. Tarayabildiğimiz kaynaklar bulgularımız karşılaştırılmıştır.

GİRİŞ: Nöroloji kliniklerinde oldukça önemli bir yer tutan serebral damar patolojilerinin araştırılmasında eskiden beri çeşitli yöntemler uygulanmış-
tır (1,2,3,4). Bu yöntemlerin kendilerine özgü bir takım kolaylıkları ve komplikasyonları olduğu bilinmektedir (5,6,

7,8). Komplikasyon olasılığının en az düzeyde olduğuna inandığımız bu yöntemin uygulandığı 225 olgudan 147 sinde yeterli görünürlülük elde edilmiştir. Retrospektif olarak taranan bu olgulardaki patoloji oranları tarayabildiğimiz kaynaklarla tartışılmıştır.

YÖNTEM VE GEREÇLER Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Kliniğine Temmuz 1975-Haziran 1979 tarihleri arasında yatırılarak vertebro-baziler anjiografi endikasyonu konmuş 225 olguya, bu amaç için sol aksiller ar-

terden perkutan indirekt retrograd yaklaşım uygulanmıştır (9).

Bu 225 olgudan 147 sinde yeterli görünürlülük sağlanabilmek için çalışma kapsamına alınmıştır.

(x) XV. Ulusal Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Kongresinde sunulmuştur.
(xx) Atatürk Üni. Tıp Fak. Nöroloji Kliniği Uzman Asistanı.
(xxx) Aynı Klinik Profesörü.

VERİLER: Çalışma kapsamına alınmış 147 olgunun yaş ve cinse göre dağılımları tablo 1 de gösterilmiştir.

Olgularımızın hastalıklarına göre dağılımları tablo 2 de gösterilmiştir.

Sol aksiller arterden retrograd vertebro-baziler anjiyografi uygulanmış 147 olgunun vasküler patolojilerine göre dağılımları tablo 3 de gösterilmiştir (Resim 1,2,3,4,5).

Tablo 1, Olguların yaş ve cinse göre dağılımlarını gösterir tablodur.

Yaş grubu	Kadın	Erkek	Toplam
5—14	3 (% 2,04)	3 (% 2,04)	6 (% 4,08)
15—24	5 (% 3,40)	9 (% 6,12)	14 (% 9,52)
15—34	8 (% 5,44)	11 (% 7,48)	19 (% 12,93)
25—34	8 (% 5,44)	11 (% 7,48)	19 (% 12,93)
35—44	7 (% 4,76)	0 (% 0,00)	7 (% 4,76)
44—54	11 (% 7,48)	29 (% 19,72)	40 (% 27,21)
55—64	9 (% 6,12)	17 (% 11,56)	26 (% 17,68)
65—Üstü	5 (% 3,40)	10 (% 6,80)	15 (% 10,20)
Toplam	48 (% 32,65)	99 (% 67,35)	147 (% 100,0)

Tablo 2, Olguların hastalıklarına göre dağılımı,

Hastalık grubu	Olgu sayısı	Yüzdesi
Subaraknoid kanama	56	38,09
Serebro-vasküler aksidans	39	26,53
Baş ağrısı ve diğer hst.	38	25,85
Yer kaplayıcı lezyon	14	9,53
Toplam	147	100,0

Tablo 3, Vasküler patoloji saptanan olguların dağılımı,

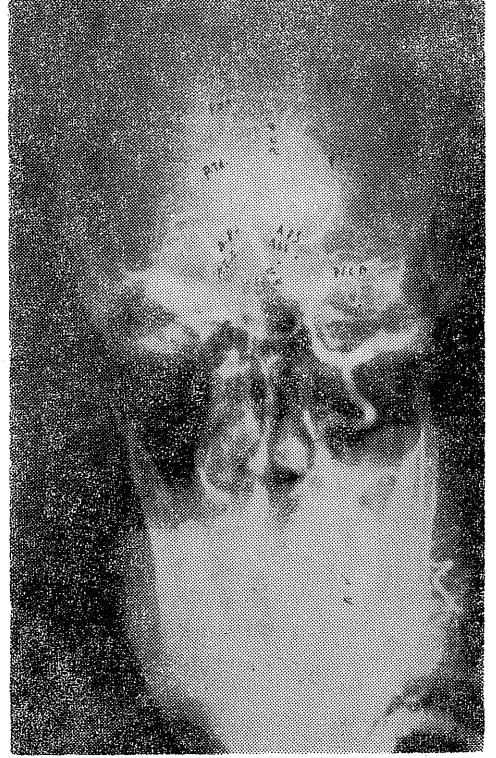
Lezyonun cinsi	Olgu sayısı	Yüzdesi
Yer kaplayıcı lezyon	14	42,42
Geç arteriyel spazm	10	30,30
Anevrizma	7	21,21
Arterio-venöz malformasyon	2	6,07
Toplam	33	100,0

114 olguda (%77,6) olguda ise vasküler yönden bir patoloji saptanmıştır.

SONUÇ: Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi Nöroloji Kliniğinde yaklaşık 4 yıllık bir süreç içerisinde yapılmış olan

indirekt vertebro-baziler anjiyografiler toplanarak gerek istatistiksel gerekse eğitim amacı ile değerlendirilmiştir.

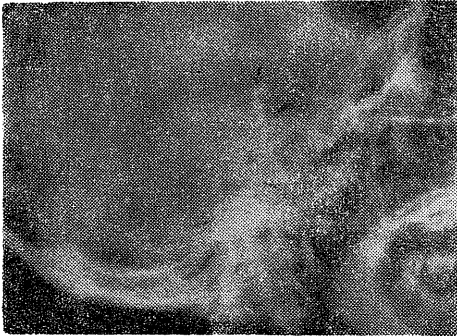
Resim 1, Yer kaplayıcı lezyon nedeni ile sağ posterior serebral arterin depresyonu saptanan bir olgu (ön-arka)

Resim 2, Geç arteriol spazm (geçirilmiş subaraknoid kanamaya bağlı) sol posterior serebral arterin diğerine göre spastik olduğu görülmektedir (ön-arka).

Resim 3, Spontan subaraknoid kanamalı bir olgumuzda baziler arter dirseğinde ve posterior serebralarter bifurkasyonunda sakküler multipl anevrizma.

Resim 4, Vertebral ve baziler arterin füsiform dilatasyonu (aterosklerotik) saptadığımız olgunun yan anjiogramı.

Resim 5, Arterio-venöz malformasyon saptanan ve epilepsi tetkiki yapılan diğer bir olgumuzdaki external arterlerle ilişkili posterior serebral arter görülmektedir.

SUMMARY:

PATHOLOGICAL FINDINGS IN 147 CASES WHICH HAS APPLICATED RETROGRAD VERTEBRO - BASİLLAR ANGIOGRAPHY FROM LEFT AXİLLARY ARTERY

We have invastigated pathological findings in 147 cases which has applicated retrograd vertebro- basillar an-

giography from left axillary artery. Our findings has discussed related literature.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- 1- Schechter, M.M. Gutierrez - Mahoney, C. G., The Evolution of Vertebral Angiography, *Neuroradiology* Vol. 5, No. 3, Springer - Verlag, 1973, p. 157-164.
- 2- Rossa, M., Angiotomographic Study of the Normal Cerebral Circulation. 11, The vertebro - basiller system, *Neuroradiology* 10, Spinger - verlag, 1976, p. 243-249.
- 3- Taveras, j. M., Mood, H. E., Diagnostic Neororadiology, Volume 2, Secnod Edition, Williams and Wilkins Company, Baltimore, 1976, p. 246-9.
- 4- Newton, H. T., Potts, G.D., Radiology of The Skull and Brain, Angiography, vol. Two - Book 1, The c.v.meley compoy saint louis 1974, p. 913-917.
- 5- Abrams, L. H., Angiography, Second, Edition, Volume 1, Little Brown Company, Boston, 1971, p. 155-164.
- 6- Takahashi, M., Kawanami, H., Complications of Catheter Cerebral Angiography, An analysis of 500 examinations, *Acta Radiol.* Volume, 13, 1972, p. 248-257.
- 7- Howieson, j., Megison, C. L., Complications of Vertebral Artery Catheterization, *Radiology*, 91, December, 1968, p. 1109-1111.
- 8- Gensini, G.G. Ecker, A., Percutaneous Aorto Cerebral Anoiorgaphy, A diagnostic and Physiologic metod, *Radiology* 75, December 1960, p. 885-893.
- 9- Braid, M.R., Lapayowker, S. M., Murtagh, F., Scott, M., Percutaneous Retrograd Brachial Arteriography, A nonoperative, noncatheter technique. *Radiology*, Vol. 95 No. 1 May, 1965, p. 19-29.